

Pomoc finansowa dla owdowiałych małżonków

Do końca grudnia 2024 roku emeryt tracący swojego małżonka częstokroć borykał się z problemem pogorszenia swojej sytuacji finansowej. Przepisy prawa umożliwiały jedynie dokonanie wyboru pomiędzy pobieraniem swojego świadczenia albo rezygnacją z niego i pobieraniem renty rodzinnej po zmarłym małżonku.

W styczniu 2025 roku weszła w życie ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243), zwanej dalej ustawą o „rencie wdowiej”. Dzięki niej osoby na emeryturze, które straciły swoich małżonków, otrzymają finansową pomoc albowiem przepisy wprowadzają możliwość łączenia wypłaty renty rodzinnej z innym świadczeniem, np. emeryturą.

Aby organ emerytalno-rentowy mógł wypłacić świadczenie łącznie z rentą rodzinną, trzeba spełnić wszystkie poniższe warunki:

- osiągnięcie wieku co najmniej 60 lat (w przypadku kobiety) i 65 lat (w przypadku mężczyzny),
- pozostawanie do dnia śmierci małżonka we wspólności małżeńskiej,
- nabycie prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w dniu ukończenia 55 lat (w przypadku kobiety) lub 60 lat (w przypadku mężczyzny),
- nie pozostawanie w nowym związku małżeńskim.

Prawo do wypłaty świadczeń łącznie z rentą rodzinną ustaje w przypadku zawarcia nowego związku małżeńskiego.

Po spełnieniu w/w warunków wdowa lub wdowiec będą mogli wybrać do wypłaty:

- 100% renty rodzinnej i 15% własnego świadczenia albo
- 100% własnego świadczenia i 15% renty rodzinnej.

Osoba zainteresowana samodzielnie będzie mogła zdecydować, które ze świadczeń chce pobierać w pełnej wysokości a które w wysokości 15%.

Od 1 stycznia 2027 r. drugie świadczenie wypłacane będzie w wysokości 25%.

Suma wypłacanych świadczeń nie może przekroczyć trzykrotności najniższej emerytury. Jeśli suma wypłacanych świadczeń będzie wyższa niż trzykrotność najniższej emerytury, organ pomniejszy świadczenia o kwotę przekroczenia.

Aby organ emerytalno-rentowy mógł przyznać połączone świadczenie należy złożyć "Wniosek o ustalenie zbiegu świadczeń z rentą rodzinną".

Wniosek o rentę wdowią można złożyć w dowolnym organie emerytalno-rentowym, w którym osoba jest uprawniona do jednego ze świadczeń: emerytury, renty własnej lub renty rodzinnej.

Osoby uprawnione do świadczeń z dwóch organów rentowych mogą same zdecydować, do którego z nich chcą złożyć wniosek o rentę wdowią.

Połączone świadczenia będą przyznawane i wypłacane od 1 lipca 2025 r. Aby otrzymywać rentę wdowią od 1 lipca 2025 r., należy złożyć wniosek do 31 lipca 2025 r. W przypadku gdy osoba

zainteresowana warunki do łącznej wypłaty świadczeń spełni po 31 lipca 2025 r. lub złoży wniosek w tej sprawie po tej dacie, organ podejmie wypłatę od dnia spełnienia warunków, jednak nie wcześniej niż od miesiąca złożenia wniosku.

Monika Pierścińska

Radca Prawny

Artykuł przygotowany w ramach dotacji udzielonej przez Zarząd Powiatu Piotrkowskiego na realizację w roku 2025 zadań publicznych w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, punktu świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu Piotrkowskiego